

Kristiansund kommune

I medvind uansett vær

Arkiv: 614
Arkivsaksnr: 2008/1150-3
Saksbehandler: Geir Aakvik
Dato: 04.04.2008

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet		08.04.2008

Uttalelse til høringsforslag om rikspolitisk bestemmelse om kjøpesentre

Rådmannens innstilling

1. Kristiansund kommune kan ikke se at det foreligger tilstrekkelig tungtveiende grunner til å innføre rikspolitisk bestemmelse om kjøpesentre som overfører myndighet til å fastsette bindende bestemmelser om arealbruken fra kommunene til fylkesnivå. Kommunen vil derfor frarå at det innføres en slik bestemmelse.
2. Kristiansund kommune vil tilrå at et eventuelt vedtatt rikspolitisk bestemmelse om kjøpesentre ikke trår i kraft før det foreligger godkjente fylkesdelplaner som er basert på det endrede lovgrunnlaget.
3. Kristiansund kommune ber departementet vurdere om ikke søknader om å fravike rikspolitisk bestemmelse om kjøpesentre kan skje i medhold av bestemmelsen om dispensasjon etter § 7 i plan- og bygningsloven.

Saksopplysninger

Miljøverndepartementet har i brev av 21.1.08 sendt til offentlig høring et forslag om å innføre en rikspolitisk bestemmelse (RPB) om kjøpesentre. Bakgrunnen for forslaget er at regjeringen ønsker en sterkere nasjonal og regional styring av kjøpesenteretableringer i Norge. Forslaget er i så måte en videreføring av den midlertidige kjøpesenterstoppen fra 1999 til 2004 og retningsgivende fylkesplaner eller fylkesdelplaner for senterstruktur.

Det er to hovedformål med bestemmelsen:

- å styrke eksisterende by- og tettstedssentre, og
- å bidra til miljøvennlige transportvalg

Hovedpunktene i forslaget (se vedlegg 1) er følgende:

1. De allerede vedtatte, fylkesvise planene (retningslinjer for lokalisering av handel og servicefunksjoner) gjøres juridisk bindende for inntil 10 år.
2. Etablering eller utviding av kjøpesentre over 3.000 m² kan bare skje i samsvar med ovennevnte fylkes(del)planer.
3. Fylkesmannen kan gi samtykke til å fravike pkt 2 dersom vedkommende etablering er forenlig med formålet med bestemmelsen (se foran).
4. Bestemmelsen gjelder foran vedtatte arealplaner, men settes til side av senere vedtatt plan (bestemmelsen gjelder ikke i tilfeller der byggetillatelse eller rammetillatelse etter plan- og bygningsloven er gitt på det tidspunkt bestemmelsen trer i kraft). Departementet ber imidlertid i sitt oversendelsesforslag om at kommunene ikke vedtar arealplaner eller gir tillatelse etter plan- og bygningslovens § 93 (byggetillatelser m.v.) i strid med forslaget til RPB i perioden fram til kongelig resolusjon.

For vårt fylke vil forslaget innebære at fylkesdelplanen for senterstruktur, stadfestet ved kongelig resolusjon i mars 2005, vil bli juridisk bindende. Konsekvensene av dette er ikke klarlagt (se fylkesutvalget sin uttalelse, vedlegg 2), men fylkesdelplanen forutsetter at kommunene skal avgrense et sentrumsareal i sine kommune(del)planer der sentrumsfunksjoner, kjøpesentre og større nyetableringer og utvidelser innen detaljhandel og service skal lokaliseres. Handel med plasskrevende varer forutsettes å ligge i eller i utkanten av sentrumsavgrensinga. Det skal være gangavstand mellom ytterpunktene i avgrensinga, og for de tre største byene i fylket er 800 m satt som retningsgivende maksimalavstand.

Vurdering

Rådmannen vil vise til at formålet med forslaget til RPB er å legge til rette for en sterkere regional samordning av politikken for etablering og utvidelse av kjøpesentre (rådmannens understreking). Forslaget til RPB for kjøpesentre innebærer at grunnlaget for samordning skal være det samme som i dag (dvs. gjeldende og etter hvert reviderte fylkesplaner). Effekten av å gjøre fylkes(del)planene direkte juridisk bindende vil etter rådmannens syn ikke være vesentlig forskjellig fra det å ha retningsgivende fylkesplaner basert på juridisk bindende kommune(del)planer slik vi har det i dag. Avgrensingen av sentrumsareal vil i begge tilfelle måtte fastlegges i arealdelen av kommuneplanen.

Rådmannen ser behovet for å fastlegge mer presist størrelsen på de kjøpesentre som skal omfattes av RPB, og har ingen merknader til at denne settes til 3.000 m².

Det prinsipielle i denne saken er i første rekke knyttet til den delen av RPB som legger myndighet til å gi samtykke til å fravike bestemmelsen til fylkesmannen. Etter gjeldende regelverk vil avvik behandles som dispensasjoner fra arealdelen av kommuneplanen etter plan- og bygningslovens § 7. Fylkesmannen og fylkeskommunen vil etter gjeldende regelverk ha innsigelsesrett i saker der fylkesdelplanen for senterstruktur fravikes. Rådmannen kan ikke se at en videreføring av gjeldende innsigelsesrett vil være vesentlig forskjellig fra det regimet som foreslås i forslaget til RPB. RPB legger her opp til saksbehandlingsprosedyrer som bryter med dem som ellers er etablert for behandling av endringer av arealbruksplaner.

På bakgrunn av ovennevnte er rådmannen sterkt i tvil om det foreligger vesentlige hensyn som gjør det nødvendig å endre dagens regelverk, med unntak av behovet for å fastsette størrelsen på de kjøpesentre som skal omfattes av fylkesdelplanene. Rådmannen mener i alle tilfelle at det framstår som lite gjennomtenkt å gjøre gjeldende fylkesdelplan med sine retningslinjer juridisk bindende. Som det bl.a. framgår av Møre og Romsdal fylke sin uttalelse er ikke disse retningslinjene utformet med tanke på å ha slik bindende virkning og konsekvensene er derfor uklare og ikke vurdert. Rådmannen vil derfor tilrå at et eventuelt vedtatt lovforslag ikke trår i kraft før det foreligger fylkesdelplaner som er basert på at det endrede lovgrunnlaget.

Rådmannen i Kristiansund

Just Ingebrigtsen

Kjell Sæther
kommunalsjef